امریکا و ایران در آستانه آزمون تازه دیپلماسی

از میدان تا میز مذاکره

بیش از دو ماه از پایان جنگ ۴۰ روزه ایران با امریکا و اسراییل می‌گذرد؛ جنگی که یکی از پرتنش‌ترین مقاطع تاریخ معاصر منطقه را رقم زد و در نهایت با برقراری آتش‌بس متوقف شد. حالا اما به نظر می‌رسد تحولات وارد مرحله جدیدی شده‌اند؛ مرحله‌ای که در آن دیپلماسی قرار است ادامه مسیری باشد که پیش از این در میدان دنبال شده بود. بر اساس اطلاعات منتشرشده در روزهای اخیر، قرار است روز جمعه آینده در ژنو سوییس مراسم رسمی امضای توافق اولیه میان ایران و امریکا برگزار شود. گزارش‌ها حاکی از آن است که محمدباقر قالیباف به عنوان نماینده ارشد ایران و جی‌دی ونس به نمایندگی از دولت امریکا در این نشست حضور خواهند داشت تا چارچوب توافقی را که طی هفته‌های گذشته درباره آن گفت‌وگو شده، نهایی کنند. اگرچه هنوز جزییات کامل توافق منتشر نشده، اما آنچه از مواضع مقام‌های ایرانی برمی‌آید این است که تهران این روند را نه یک عقب‌نشینی، بلکه ادامه همان راهبردی می‌داند که در طول جنگ دنبال کرده بود. در روایت رسمی ایران، دیپلماسی و میدان دو مسیر جداگانه نیستند؛ بلکه مکمل یکدیگرند و مذاکره زمانی معنا پیدا می‌کند که طرف مقابل بداند نمی‌تواند از مسیر فشار و تهدید به اهداف خود دست پیدا کند. در همین چارچوب، مسوولان مختلف کشور طی روزهای گذشته بر این موضوع تأکید کرده‌اند که تیم مذاکره‌کننده موظف بوده تمام خطوط قرمز نظام و منافع ملی را رعایت کند و هیچ توافقی خارج از این چارچوب قابل پذیرش نیست. تأکید بر حقوق ایران، حفظ امنیت ملی، رفع فشارهای اقتصادی و جلوگیری از تکرار درگیری‌ها از جمله محورهایی است که به‌عنوان مبانی مذاکرات مطرح شده‌اند. بسیاری از تحلیلگران معتقدند اگر امروز دو طرف پس از ماه‌ها تنش و درگیری نظامی درباره یک توافق اولیه صحبت می‌کنند، این اتفاق بیش از هر چیز محصول تغییر موازنه‌ای است که در طول ماه‌های گذشته شکل گرفت. از این منظر، حامیان توافق معتقدند ایران توانست در شرایطی وارد گفت‌وگو شود که از موضع ضعف پای میز مذاکره ننشسته و همین موضوع دست مذاکره‌کنندگان را برای دفاع از مطالبات کشور بازتر کرده است. در عین حال، مقام‌های ایرانی تلاش کرده‌اند از شکل‌گیری دوگانه‌های سیاسی جدید در فضای داخلی جلوگیری کنند. در روزهایی که بحث توافق و مذاکرات بار دیگر به صدر اخبار بازگشته، تأکید بر وحدت ملی به یکی از محورهای اصلی اظهارنظرها تبدیل شده است. این نگاه بر این اصل استوار است که موفقیت کشور در هر عرصه‌ای، چه در میدان و چه در دیپلماسی، نیازمند انسجام داخلی و پرهیز از شکاف‌های غیرضروری است. بر همین اساس، برخی مسوولان و چهره‌های سیاسی هشدار داده‌اند که نباید اجازه داد اختلاف‌نظرهای طبیعی درباره جزییات مذاکرات به تضعیف اصل همبستگی ملی منجر شود. از نگاه آنان، همان وحدتی که در دوران جنگ به کشور کمک کرد از مرحله دشوار درگیری عبور کند، اکنون نیز می‌تواند پشتوانه‌ای برای تیم مذاکره‌کننده در مسیر دستیابی به یک توافق منطبق با منافع ملی باشد. معاون وزیر خارجه گفت که ریاست هیات ایران در سویس در ادامه مذاکرات خاتمه جنگ بر عهده آقای قالیباف است و هیات امریکایی را آقای ونس هدایت می‌کند. مجید تخت‌روانچی روز سه‌شنبه در حاشیه دیدار وزیر خارجه با سفرا و نمایندگان نمایندگی‌های خارجی در تهران در جمع خبرنگاران گفت: امضای یادداشت تفاهم بین ایران و امریکا در ارتباط با خاتمه جنگ در سویس به صورت دیجیتال یا حضوری خواهد بود و بعد از آن مذاکرات شروع می‌شود که ریاست هیات ایران بر عهده آقای قالیباف و هیات امریکایی بر عهده آقای ونس خواهد بود. معاون وزیر خارجه گفت که بعد از امضای یادداشت تفاهم بین ایران و امریکا در روز جمعه در سویس مذاکرات بین ایران و امریکا برگزار خواهد شد. وی با اشاره به جلسه امروز وزیر خارجه با تعدادی از سفرا و روسای نمایندگی کشورهای خارجی در تهران گفت: این جلسات به‌طور معمول هر چند وقت یک‌بار برگزار می‌شود و اکنون با توجه به مذاکرات ایران و امریکا برای خاتمه جنگ فرصت مغتنمی بود که در این جلسه در ارتباط با مذاکرات غیر مستقیمی که بین ایران و امریکا از طریق میانجی داشتیم و محتوای یادداشت تفاهم بین ایران و امریکا توضیحاتی بدهیم. تخت‌روانچی با بیان اینکه آقای عراقچی در این جلسه توضیح دادند که مفاد یادداشت تفاهم بین ایران و امریکا در چه زمینه‌هایی است، ادامه داد: همچنین تاکید شد که جنگ خاتمه یافته است و بر موضوع خاتمه جنگ در تمام جبهه‌ها از جمله لبنان تاکید شد. وی با بیان اینکه در این جلسه اهمیت موضوع لبنان و اینکه چرا ما تاکید داریم که باید جنگ در لبنان نیز خاتمه پیدا کند تشریح شد، گفت: یکی دیگر از مهم‌ترین مفاد این یادداشت تفاهم موضوع بازسازی کشور است و طرحی که در این زمینه در نظر گرفته شده است. همچنین در این یادداشت تفاهم بر موضوع آزادسازی پول‌های بلوکه شده ایران و موضوع تنگه هرمز و رفع محاصره دریایی امریکا علیه ایران اشاره و تاکید شده است. تخت‌روانچی اعلام کرد: رفع محاصره دریای علیه ایران شروع شده است و وارد فاز عملیاتی شده است. معاون وزیر خارجه در بخش دیگری از صحبت‌های در پاسخ به ایسنا مبنی بر اینکه مذاکرات در کدام شهر سوییس انجام می‌شود گفت: یادداشت تفاهم بین ایران و امریکا در روز جمعه در سوییس امضا خواهد شد ولی اینکه در کجای سوییس باشد، مشخص نشده است. البته هنوز مشخص نیست که چه مدتی این مذاکرات در سویس طول خواهد کشید و جزییات آن را مشخص نکرده‌ایم. وی در پاسخ به این سوال که آیا ممکن است مذاکرات بیش از ۶۰ روز به طول انجامد گفت: معلوم نیست، هنوز برای قضاوت زود است؛ ما گفته‌ایم حداکثر ۶۰ روز. تخت‌روانچی همچنین با بیان اینکه ما در یادداشت تفاهم وارد جزییات موضوع هسته‌ای نشده‌ایم، خاطرنشان کرد: موضوعات هسته‌ای در مذاکرات نهایی مشخص است و معطوف به موضوع غنی‌سازی ایران، ذخایر و نیازهای هسته‌ای ایران است. معاون وزیر امور خارجه ایران همچنین در پاسخ به این سوال که آقای عراقچی در صحبت‌های خود گفتند که اگر حمله مجددی به لبنان صورت بگیرد، این به معنای نقض یادداشت تفاهم است و ما دیروز شاهد حملات مجدد اسراییل به لبنان بودیم، خاطرنشان کرد: در یادداشت تفاهم به صراحت در مورد خاتمه جنگ و عملیات‌های نظامی در کلیه جبهه‌ها به شمول لبنان تاکید شده و در این زمینه صراحت وجود دارد و امریکا از طرف شرکای خود متعهد شده که جنگ در تمام جبهه‌ها خاتمه پیدا کند و اگر این موضوع نقض شود، مکانیزمی در یادداشت تفاهم در ارتباط با این موضوع پیش‌بینی شده و بر اساس آن تصمیم‌گیری می‌شود. وزیر امور خارجه در تشریح آخرین تحولات در حوزه سیاست خارجی و از جمله یادداشت تفاهم اسلام‌آباد بین ایران و امریکا برای خاتمه جنگ گفت: یادداشت تفاهم ایران و امریکا برای خاتمه جنگ در روز جمعه به صورت رسمی امضا خواهد شد و همان روز دور جدید مذاکرات ایران و امریکا برای رسیدن به توافق نهایی آغاز می‌شود. وی افزود: بعد از امضای یادداشت تفاهم، مذاکرات بین ایران و امریکا ادامه پیدا می‌کند، این مذاکرات به مدت ۶۰ روز ادامه پیدا خواهد کرد تا به یک توافق نهایی برسیم و این توافق نهایی مربوط به موضوعات هسته‌ای و لغو تحریم‌هاست. وزیر خارجه با بیان اینکه بعد از سه ماه مذاکرات که از اواسط جنگ تا ۲۵ خرداد به مدت ۳ ماه مذاکرات بین ایران و امریکا انجام شد تا ما بتوانیم به مرحله اول توافق که خاتمه جنگ است برسیم، گفت: در مرحله اول مهم‌ترین موضوعی که اتفاق می‌افتد، اعلام خاتمه جنگ است و بنا به تصمیمی که ما گرفتیم از صبح روز دوشنبه به وقت تهران خاتمه جنگ اعلام شد، ولی شروع رسمی اجرای تفاهم‌نامه از روز جمعه خواهد بود و این شاید مهم‌ترین موضوعی است که در تفاهم‌نامه وجود دارد دو آن اعلام خاتمه فوری و دایمی جنگ در همه جبهه‌ها از جمله در لبنان است. عراقچی گفت که به خاطر ارتباطی که جنگ در لبنان و تجاوز رژیم صهیونیستی در جنوب لبنان و ایران پیدا کرد از روز اول جمهوری اسلامی ایران خاتمه جنگ در لبنان را از ملزومات خاتمه جنگ با ایران قلمداد کرد. زمانی که ما به آتش‌بس رسیدیم آن را در همه جبهه‌ها با تاکید بر لبنان اعلام کردیم و الان در مورد خاتمه جنگ لبنان هم شامل می‌شود. وی تاکید کرد از نظر ما دو طرف تفاهم‌نامه یک طرف امریکا و اسراییل است و طرف دیگر ایران و حزب‌الله است و خاتمه جنگ در لبنان بخش جدایی ناپذیر از خاتمه کامل جنگ است و خاتمه جنگ مشمول خاتمه «اشغال» لبنان هم می‌شود و این دیپلمات عالیرتبه جمهوری اسلامی ایران خاطرنشان کرد: در این یادداشت تفاهم بر خاتمه اشغال در لبنان تاکید شده است و بدون عقب‌نشینی اسراییل از لبنان خاتمه جنگ کامل نشده است و حتما هر گونه حمله نظامی رژیم صهیونیستی به لبنان از الان به بعد و ادامه اشغال از نظر ما نقض یادداشت تفاهم است. عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس به ارایه جزییاتی از تفاهم ایران و امریکا پرداخت. علاءالدین بروجردی با اشاره به تفاهم ایران و امریکا گفت: امریکایی‌ها با فشار نخست‌وزیر رژیم غاصب کودک‌کش صهیونی به ایران حمله کردند؛ ترامپ اولین رییس جمهوری بود که زیر بار فشار رژیم صهیونیستی رفت و دچار اشتباه محاسباتی شد. وی ادامه داد: یکی از دستاوردهای حمله به ایران این بود که ما بر تنگه هرمز مسلط شدیم و سلطه را اعمال کردیم و عملا تنگه را به عنوان یک اهرم فشار علیه امریکا بستیم و مدیریت هوشمندانه کردیم البته کشورهای دوست، اجازه عبور داشتند و این موضوع به یک محور مهم قدرت جمهوری اسلامی ایران در مقابل امریکا تبدیل شد. این عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس یادآور شد: در مقابل، امریکایی‌ها در عکس‌العمل، محاصره دریایی را به عنوان یک گزینه انتخاب کردند و مانع حرکت کشتی‌های ایرانی و صادرات نفت و بقیه مسائل شدند، اما بستن تنگه آنقدر آثار تخریبی بر اقتصاد امریکا، اروپا و جهان داشت که از درون امریکا به خصوص کنگره، فشار گسترده‌ای به ترامپ وارد شد؛ قیمت سوخت در بسیاری از ایالت‌های امریکا تا دو برابر افزایش یافت و نارضایتی افکار عمومی به اوج رسید به همین دلیل ترامپ مجبور شد به هر شکلی با ایران به توافق برسد. این عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس خاطرنشان کرد: جمهوری اسلامی ایران برای نخستین بار پس از جنگ جهانی دوم موفق شد کلیه پایگاه‌های امریکا در منطقه را منهدم کند و کشورها در منطقه متاثر از حرکت ایران شدند. تلقی دنیا از این جنگ، شکست امریکا و رژیم صهیونیستی است و جمهوری اسلامی ایران در چنین شرایطی وارد مذاکره شد. وی افزود: مذاکرات هم از پاکستان آغاز شد و سپس قطر به عنوان کشوری وارد شد که خیلی علاقه‌مند به پایان هر چه سریع‌تر این بحران بود. پاکستان و قطر با چراغ سبز امریکا و شاید حتی در خواست امریکایی‌ها ورود پیدا کردند. ما هم توانستیم حداکثر فرصت را برای آزادسازی اموال بلوکه شده و رفع تحریم‌های چند ۱۰ ساله امریکا علیه ایران استفاده کنیم. بروجردی ادامه داد: البته پس از امضای یادداشت تفاهم که قرار است روز جمعه در سویس انجام شود، یک فرصت ۶۰ روزه وجود دارد تا درباره کلیه مسائل به جمع‌بندی نهایی برسیم. وی یادآور شد: در این بین، رژیم صهیونی به دنبال حمله به ضاحیه لبنان بود که آقای قالیباف به‌عنوان رییس تیم مذاکره‌کننده ایرانی اعلام کرد که جمهوری اسلامی ایران مهلت یک‌ماهه را نمی‌پذیرد و باید محاصره فورا برداشته شود. این موضوع امتیاز مهمی بود که از طرف مقابل گرفته شد. بروجردی گفت: به همین دلیل شاهد بودیم که چند کشتی ایرانی از مسیر محاصره عبور کردند و عملاً صادرات کشور از سر گرفته شد. این نخستین منفعت جمهوری اسلامی ایران از این تفاهم بود. این عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس تصریح کرد: به نظرم عصبانیت رژیم صهیونی و شبکه‌های ضدانقلاب از این وضعیت نیز ناشی از همین واقعیت است به‌طوری که یکی از این شبکه‌های ضدانقلاب عنوان کرد که «ترامپ جام زهر نوشید». این نشان می‌دهد که ایران برنده این بازی بسیار سخت و امریکایی‌ها و صهیونیست‌ها، بازنده هستند. وی با اشاره به جزییات تفاهم ایران و امریکا گفت: تفاهم‌نامه ۱۴ ماده‌ای بسیار مهم است و منافع جمهوری اسلامی ایران را به میزان قابل توجهی تامین می‌کند. البته ما همواره به امریکایی‌ها بدبینی داشته‌ایم و ممکن است آنها خلف وعده کرده و به تعهداتشان عمل نکنند که در این صورت ما در جایگاه امروزمان قرار داریم. بروجردی ادامه داد: امریکایی‌ها به دلیل برگزاری جام جهانی و انتخابات کنگره ناگزیرند که به تعهداتشان عمل کرده و توافق را اجرا کنند؛ نخستین نشانه اجرای تفاهم نیز حرکت کشتی‌های ایرانی از حلقه محاصره بود که چند کشتی ایران به راحتی عبور کردند. وی با اشاره به یکی دیگر از مفاد این تفاهم اظهار کرد: ما شرایطی را ایجاد کردیم که آنها عملا جبهه مقاومت را به عنوان متحدان راهبردی جمهوری اسلامی ایران به رسمیت بشناسند. اینکه بند نخست توافق ۱۴ ماده‌ای بر عدم حمله به لبنان است به این معناست که آنها لبنان را به عنوان یکی از مهم‌ترین حلقه‌های زنجیره جبهه مقاومت به رسمیت شناخته‌اند و ترامپ این موضوع را پذیرفته است؛ این نکته، بند اول سندی است که قرار است امضا شود. این عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس همچنین با تاکید بر ضرورت حفظ انسجام ملی گفت: یکی از عوامل اصلی پیروزی، انسجام ملی و حضور مردم در خیابان‌ها بود. با توجه به بی‌اعتمادی به امریکا، ضروری است مردم همچنان این محور قدرت را حفظ کنند. در سطح بین‌المللی نیز خبر نزدیک شدن ایران و امریکا به امضای توافق با استقبال محتاطانه‌ای مواجه شده است. بسیاری از کشورها امیدوارند این روند بتواند خطر بازگشت درگیری‌ها را کاهش دهد و زمینه را برای ثبات بیشتر در منطقه فراهم کند. بازارهای جهانی نیز با دقت تحولات را دنبال می‌کنند؛ چرا که کاهش تنش‌ها می‌تواند آثار قابل توجهی بر تجارت، حمل‌ونقل و بازار انرژی داشته باشد. با این حال، تقریباً همه ناظران بر یک نکته اتفاق نظر دارند: امضای توافق پایان مسیر نیست، بلکه آغاز مرحله‌ای جدید است. حتی در صورت امضای رسمی در ژنو، مذاکرات درباره موضوعات مهم‌تر و پیچیده‌تر همچنان ادامه خواهد داشت و موفقیت نهایی به نحوه اجرای تعهدات و میزان پایبندی طرف‌ها بستگی دارد. در چنین شرایطی، آنچه بیش از هر چیز اهمیت دارد حفظ همان رویکردی است که طی ماه‌های گذشته بارها از سوی مقام‌های ایرانی مورد تأکید قرار گرفته است؛ ترکیبی از اقتدار، واقع‌بینی و آمادگی برای گفت‌وگو. رویکردی که بر اساس آن، ایران ضمن پافشاری بر حقوق و منافع خود، از فرصت دیپلماسی نیز برای کاهش تنش‌ها و گشودن مسیرهای جدید استفاده می‌کند. اکنون نگاه‌ها به ژنو دوخته شده است؛ جایی که قرار است فصل تازه‌ای در روابط ایران و امریکا آغاز شود. اینکه این مسیر تا کجا پیش خواهد رفت هنوز مشخص نیست، اما دست کم در مقطع کنونی، بسیاری معتقدند دیپلماسی شایسته آن است که فرصت خود را برای آزمودن راه‌حل‌های سیاسی و پایدار به دست آورد.

رییس قوه قضاییه:

مسوولان با چشمان باز و هوشیاری تمام و کمال مذاکره خواهند کرد

رییس قوه قضاییه گفت: ما می‌دانیم که دشمن، بدعهد است؛ فلذا مسوولان با چشمان باز و هوشیاری تمام و کمال، مذاکره خواهند کرد؛ دیپلماسی ما در امتداد جهادِ «خیابان» و «میدان» است. حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای، در نشست هیات عمومی دیوان عالی کشور حضور یافت و از نزدیک در جریان روند صدور رأی وحدت رویه درباره یکی از موضوعات مهم قضایی قرار گرفت. رییس قوه قضاییه سپس طی سخنانی در این نشست، ضمن تسلیت و تعزیت فرارسیدن ماه محرم، ایام حزن آل‌الله؛ از تلاش‌ها و مجاهدت‌های قضات و کارکنان دیوان عالی کشور که در اثنای جنگ تحمیلی سوم نیز، امور محوله را بر زمین نگذاشتند، قدردانی کرد و در ادامه به تبیین و تشریح شرایط فعلی و پیش‌روی کشور و نظام پرداخت و اظهار کرد: ما می‌دانیم که دشمن، بدعهد است؛ فلذا مسوولان با چشمان باز و هوشیاری تمام و کمال، مذاکره خواهند کرد؛ دیپلماسی ما در امتداد جهادِ «خیابان» و «میدان» است. به‌طور قطع، مذاکره‌کنندگان ذره‌ای از حقوق حقه ملت ایران و حقوق محورِ مقاومت در لبنان، فلسطین، یمن و سایر ساحات و ایضاً خونخواهی شهدا و در رأس آنان، امام شهیدمان، کوتاه نخواهند آمد. رییس دستگاه قضا با تاکید بر اینکه «میدان» و «دیپلماسی» هم‌راستا حرکت می‌کنند، تصریح کرد: دشمن چنانچه در روند مذاکرات، بدعهدی پیشه کند، ما به مقابله و جهاد خود در «میدان» ادامه خواهیم داد. به این دشمنِ بدعهد، نابکار و جنایتکار به هیچ‌وجه نمی‌توان اعتماد کرد؛ باید حواسمان باشد و حواسمان هست. دشمن می‌داند با چه کسانی طرف است. رییس عدلیه ضمن تبیین و تشریح اهداف مذاکراتی جمهوری اسلامی ایران، عنوان کرد: مسوولان مربوطه مطلقا نمی‌خواهند مذاکره کنند و در خلال مذاکرات از حقوق ملت ایران کوتاه بیایند؛ بلکه می‌خواهند مذاکره کنند تا استیفا و استنقاذ حق کنند. این بدان معناست که اگر چیزی نیز امضا شد و دشمن عهدشکست، ما مقابله‌به‌مثل خواهیم کرد و در برابر عهدشکنی طرف مقابل، کاری که باید انجام دهیم را انجام می‌دهیم. قاضی‌القضات وحدت ملی را یک اصل اساسی دانست و خاطرنشان کرد: امروز وحدت و انسجام ملی، از گذشته مهم‌تر است. امروز تبیین‌گری و تنویر افکار، از قبل بااهمیت‌تر است؛ دشمن می‌خواهد به طرق مختلف وحدت ملی ما را مخدوش کند و به قلب واقعیت مبادرت ورزد؛ باید زمین دشمن را بشناسیم و از بازی کردن در آن پرهیز کنیم. حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای در ادامه به نقدهایی نیز که در برخی محافل نسبت به پیشبرد امور وجود دارد، گریزی زد و اظهار کرد: نقد کردن و اظهارنظر کردن، قطعاً امری بلامانع و بدون ایراد است؛ لکن نقدی که ما می‌کنیم و حرفی که ما می‌زنیم باید متکی بر منطق عقلانی باشد و مهم‌تر از آن، خداپسند باشد؛ اگر حرف خلافی زدیم و اگر با ادبیات بد، حرفی را منتقل کردیم، بدانیم که چه بخواهیم و چه نخواهیم در حال بازی در زمین دشمن هستیم. اکنون بیش از گذشته نیاز است که در قبال حرفی که می‌شنویم، بیشتر تأمل و توجه کنیم و بدون بررسی و تأمل، آن حرف را بازگو نکنیم. رییس قوه قضاییه در ادامه سخنانش در این نشست بیان داشت: قوه قضاییه از زمان جنگ به این سو، با وجود محدودیت‌هایی که دارد، کار خود را خوب انجام داده است؛ لکن نباید به این مقدار بسنده کنیم؛ امروز خدمت صادقانه و مخلصانه به مردم، از موضوعات مهمی است که دشمن را ناامید می‌کند. باید تمام توان‌مان را جهت خدمت به مردم، گره‌گشایی از کار مردم و استیفای حقوق مردم بگذاریم. رییس دستگاه قضا با اشاره به مسوولیت‌های نظارتی دیوان عالی کشور تصریح کرد: دیوان عالی کشور مرجعی است که ناظر بر محاکم است؛ شما در نظارت‌هایی که از محاکم قضایی سراسر کشور به عمل می‌آورید، به مبحث آسیب‌شناسی، با توجه بیشتری ورود کنید؛ ممکن است در نظارت‌های تان به این نتیجه برسید که در مواردی باید قانون را اصلاح کرد؛ در مواردی باید ساختار را عوض کرد و در مواردی نیاز به تغییر نحوه آموزش است؛ اینها نکاتی است که از طریق آسیب‌شناسی‌های جامع، حاصل می‌شود. رییس عدلیه عنوان کرد: شما در دیوان عالی کشور، در نظارت‌هایی که از محاکم قضایی سراسر کشور دارید، این اصل را بسیار مدنظر قرار دهید که خوش‌رفتاری با مردم و ارباب رجوع، یکی از اولویت‌های دستگاه قضا است؛ در همین راستا، متولیان و مسوولان محاکم را بسیار بر حُسن خلق با مردم، توصیه و ارشاد کنید. قاضی‌القضات در ادامه توصیه‌هایی را پیرامون نحوه رسیدگی به درخواست‌های ناظر بر اِعمال ماده ۴۷۷ مطرح کرد و گفت: وقتی اجرای احکامی بواسطه درخواست اِعمال ماده ۴۷۷ متوقف می‌شود و بررسی‌ها پیرامون این قضیه زمان می‌برد، ممکن است یک طرف پرونده، از این تأخیر در اجرای حکم، بی‌وجه متضرر یا منتفع شود؛ این یکی از مسائل مرتبط با ماده ۴۷۷ است که به حقوق طرفین پرونده مربوط می‌شود، فلذا ضروری است در رسیدگی به درخواست‌های ناظر بر اِعمال ماده ۴۷۷ تعجیل داشت.

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای با تاکید بر اهمیت اتقان آرا اظهار کرد: آرای صادره در همه محاکم قضایی باید متقن و مستحکم باشند، چرا که آرای ما در معرض دید همگان است؛ اهمیت این موضوع در دیوان عالی کشور به عنوان عالی‌ترین مرجع قضایی، مضاعف است؛ احکام صادره از شعب دیوان، باید از حیث اتقان، استحکام، استدلال، استناد، انشاء و ادبیات، برجسته و ممتاز باشد. رییس قوه قضاییه بیان داشت: علی‌رغم ورودی بالای پرونده‌ها به شعب دیوان عالی کشور، میزان مختومه شدن پرونده‌ها در دیوان، بسیار قابل توجه است که این امر حاکی از کار و جهاد شبانه‌روزی همکاران ما در این نهاد عالی قضایی است.

سیاست

اختلاف‌نظرها نباید به دعوای داخلی و مخالفت تبدیل شود

معاون اول رییس جمهوری با قدردانی از عملکرد تیم مذاکره‌کننده ایران، گفت: همه تلاش‌های خیابان، میدان و جبهه خدمت توسط دیپلماسی در حال به نتیجه رسیدن است. ما امیدواریم که تفاهم اخیر منجر به توافق شود. البته ممکن است مخالفت‌هایی با این روند دیپلماسی وجود داشته باشد که ایرادی ندارد اما نباید تفاوت دیدگاه و نظرها منجر به اختلاف و دعوای داخلی شود. محمدرضا عارف در دیدار معاون زنان و خانواده ریاست‌جمهوری و سایر به پیروزی‌های ملت ایران در جنگ رمضان اشاره کرد و گفت: در جنگ تحمیلی دوم و سوم پیروزی‌هایی به دست آوردیم که آنها را در ادامه موفقیت انقلاب اسلامی می‌دانیم زیرا در سال ۵۷ هم کسی گمان نمی‌کرد که انقلاب اسلامی به پیروزی دست یابد اما امام راحل از این پیروزی اطمینان داشت. موفقیت در دو جنگ اخیر هم ادامه تحقق دستاوردهای انقلاب اسلامی است البته امام شهیدمان این پیروزی را پیش‌بینی کرده بودند وی با بیان اینکه دو جنگ تحمیلی اخیر ظرفیت ایران در دفاع از خود را اثبات کرد، گفت: ما پس از جنگ ۱۲ روزه به نقاط ضعف خود پی بردیم و براساس راهبردهای امام شهیدمان به‌شدت در حوزه فناوری اقدامات مهمی انجام دادیم. نتیجه این عملکرد، خیزش عظیمی در حوزه فناوری بود که موجب افزایش کارایی تجهیزات نظامی کشورمان شد. این دستاورد حاصل تلاش دانشمندان کشورمان بود که زنان دانشمند کشورمان نیز سهم مهمی در ارتقای توان دفاعی کشور داشتند. معاون اول رییس جمهوری با قدردانی از عملکرد تیم مذاکره‌کننده ایران، افزود: همه تلاش‌های خیابان، میدان و جبهه خدمت توسط دیپلماسی در حال به نتیجه رسیدن است. ما امیدواریم که تفاهم اخیر منجر به توافق شود. البته ممکن است مخالفت‌هایی با این روند دیپلماسی وجود داشته باشد که ایرادی ندارد اما نباید تفاوت دیدگاه و نظرها منجر به اختلاف و دعوای داخلی شود. طرف دعوای ما در داخل کشور نیست بلکه دشمنان هستند و باید با اتحاد و انسجام خود را تقویت کنیم. ما باید به یاد داشته باشیم نبرد حق و باطل یک نبرد همیشگی است و خود را برای همه چالش‌ها و شیطنت‌های غرب وحشی و بی‌تمدن آماده کنیم. همه باید به نتیجه مذاکرات احترام بگذارند. کسانی که قادر نیستند حتی دعوای دو برادر را حل کنند، چگونه می‌توانند برای حل اختلافات تاریخی و راهبردی بین ایران و غرب راه‌حل بدهند؟ عارف اظهار امیدواری کرد که حکومت‌های منطقه خود را اصلاح کنند و حکام آنان بدانند دیگر امکان ندارد به عنوان گاو شیرده برای امپریالیسم و استکبار عمل کنند. آنان باید در خدمت مردم خود و جهان اسلام و آزادگان باشند و منطقه را در اولویت خود قرار دهند. وی مدیریت تنگه هرمز را یکی از دستاوردهای جنگ رمضان دانست و گفت: تنگه هرمز ملک طلق ایران و مدیریت آن برای همیشه بر عهده ایران است. شهدای زیادی برای به دست آوردن حق خود در تنگه هرمز در طول تاریخ و جنگ اخیر تقدیم ملت ایران شده‌اند اما دیگر به دنبال بهره‌برداری از همه حقوق خود از تنگه هرمز هستیم. ملت ایران مهمان‌نواز هستند و بسیاری از ترددهای از تنگه هرمز با مهمان‌نوازی این مردم، رایگان بوده است اما وقتی مهمانی طولانی می‌شود، مهمان باید هزینه خود را بپردازد. دیگر نمی‌شود برای تردد کشتی‌ها از تنگه هرمز خدمات ارایه کنیم ولی هزینه‌ای دریافت نکنیم. اگر ما خدمات در تنگه هرمز ارایه نکنیم، ممکن است یک کشتی در حین تردد به مین دریایی برخورد کند و در منطقه آلودگی ایجاد کند. معاون اول رییس جمهوری با بیان اینکه زنان نقش ویژه‌ای در این دو جنگ داشتند، یادآور شد: آنان در جنگ ۱۲ روزه با مدیریت نیازمندی‌های خانواده‌های خود، اقدام بسیار بزرگی کردند و موجب شدند کمبودی در فروشگاه‌ها وجود نداشته باشد. در واقع زنان توانستند اقتصاد خانواده را مدیریت کنند. از سویی جبهه خیابان در جنگ رمضان نقش مهمی در پیروزی بر دشمن داشت و مدیریت جبهه خیابان بر عهده زنان بود و آنان در این جبهه توانستند نقش محوری و اساسی ایفا کنند. عارف با اشاره به اختصاص سهم ۶۰ تا ۶۵ درصد رتبه‌های برتر کنکور به زنان، گفت: ما باید زمینه‌هایی فراهم کنیم تا زنان همین درصد را در سهم مدیریتی کشور داشته باشند. دانشجویان خانم مقطع دکتری من در دانشگاه صنعتی شریف بسیار باسواد، باهوش و توانمند هستند و هرگاه مواردی وجود دارد که راه‌حل‌های سخت دارند، آن را به دانشجویان دختر خود می‌سپارم. بسیاری از موفقیت‌های در دانشگاه مدیون نقش‌آفرینی دانشمندان دختر ماست. وی تاکید کرد: البته همیشه موانعی در پیش روی فعالیت زنان وجود داشته است که منطقی هم ندارد مثل موتورسیکلت سواری زنان که مخالفت عقلانی و قانونی برای آن وجود ندارد. اکنون این موانع برطرف شده و در مدت کوتاهی و در هفته‌های آینده، زنان می‌توانند گواهینامه دریافت کنند.

اکنون زمان همراهی حامیان و منتقدان نظام با مذاکره است

رییس جمهوری پیشین با استقبال از «گام بلند و شجاعانه» برای امضای یادداشت تفاهم، بر حمایت یکپارچه حامیان و منتقدان نظام از مذاکره و مذاکره‌کنندگان، تداوم دیپلماسی در کنار قدرت دفاعی و حفظ وحدت ملی برای دستیابی به توافق و صلح پایدار تأکید کرد. حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیدمحمد خاتمی با بیان اینکه «باید از گام بلند و شجاعانه‌ای که برای امضای تفاهم‌نامه میان ایران و آمریکا برداشته شد، به‌جد خشنود بود» افزود: همه نهادهای ذی‌ربط، قشرها و گروه‌ها در عین تنوع و کثرت آرا و حتی نقد و اختلاف نظرهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، دینی و قومی، بر یک نظر متفق شدند که باید سایه جنگ و تحریم و تجاوز را از این سرزمین دور کرد. وی تاکید کرد: اینک زمان حمایت و همراهی یکپارچه مردم، اعم از حامیان و منتقدان نظام از مذاکره و مذاکره‌کنندگان و گام برداشتن در جهت توافق و صلح پایدار و زندگی دور از هراس و جنگ است.

اقتصاد کلان

ادامه اختلال در ۴ بانک؛ وعده حل مشکل در سریع‌ترین زمان ممکن

شورای هماهنگی بانک‌ها بار دیگر با انتشار بیانیه‌ای از مشتریان چهار بانک ملی، صادرات، تجارت و توسعه صادرات عذرخواهی کرد و به آنها وعده داد که در سریع‌ترین زمان ممکن، اختلال‌های موجود در این چهار بانک حل می‌شود. پس از اختلالی که در روزهای اخیر برای چهار بانک ملی، صادرات، تجارت و توسعه صادرات پیش آمد، مسوولان شرکت خدمات انفورماتیک طی روزهای گذشته از برطرف شدن این اختلال‌ها در سریع‌ترین زمان ممکن خبر داده بودند که برخلاف این اظهارنظرها، تا امروز (۲۶ خرداد ۱۴۰۵) این اختلال‌ها همچنان پا برجاست تا به این ترتیب، شورای هماهنگی بانک‌ها بار دیگر از مشتریان این بانک‌ها عذرخواهی کند. شورای هماهنگی بانک‌ها بار دیگر با تاکید بر عدم افشای اطلاعات محرمانه مشتریان با وجود حمله سایبری، اعلام کرد که برای بازگشت شرایط خدمات‌رسانی بانک‌ها به وضعیت نرمال، همچنان نیاز به زمان است و مشتریان این چهار بانک باید صبور باشند تا مسوولان فنی شرکت‌های خدمات‌دهنده و همچنین مسوولان فنی این چهار بانک، اختلال‌های موجود را برطرف کنند. شورای هماهنگی بانک‌ها در بیانیه جدید خود آورده است: «متاسفانه، در روزهای اخیر اختلالاتی در ارایه برخی از خدمات بانکی به وجود آمده است که موجب محدودیت یا کندی دسترسی به بخشی از سرویس‌ها و خدمات بانکی شده است. این مشکل ناشی از اختلالات فنی در زیرساخت‌های پردازشی و ارتباطی بوده و هیچ‌گونه ارتباطی با اطلاعات حساب‌ها، موجودی یا اطلاعات مالی مشتریان ندارد. ضمن پوزش صمیمانه از تمامی مشتریان بابت مشکلات ایجاد شده، به اطلاع می‌رساند: در حال حاضر بخشی از خدمات بانکی مجدداً در دسترس قرار گرفته است و بخشی از خدمات همچنان به‌صورت موقت با محدودیت مواجه بوده و فرآیند بازگشت کامل سرویس‌ها در حال انجام است. رفع کامل این اختلال نیازمند طی شدن فرآیندهای فنی و صرف زمان برای اطمینان از پایداری و عملکرد صحیح سامانه‌هاست. در این مسیر، همراهی، صبوری و تاب‌آوری ارزشمند مردم عزیز می‌تواند به بهبود، تثبیت و تسریع روند بازگشت کامل خدمات کمک شایانی کند. تیم‌های فنی و عملیاتی شرکت‌های ارایه‌دهنده خدمات زیرساختی به همراه تیم‌های تخصصی بانک‌های ملی، صادرات، تجارت و توسعه صادرات به‌صورت شبانه‌روزی در حال رفع کامل اختلال و پایدارسازی خدمات هستند. همچنین تمهیدات لازم برای کاهش اثرات این شرایط بر خدمات روزمره مشتریان در حال اجرا و پیگیری است. اولویت اصلی، بازگشت تدریجی، امن و پایدار تمامی خدمات بانکی در کوتاه‌ترین زمان ممکن است. اطمینان می‌دهیم تمامی سپرده‌ها، تراکنش‌ها و اطلاعات مشتریان در امنیت کامل قرار داشته و هیچ‌گونه آسیبی به داده‌های مالی وارد نشده است. از همراهی، صبوری و اعتماد شما سپاسگزاریم و از طریق کانال‌های رسمی هر بانک، آخرین وضعیت به‌صورت مستمر اطلاع‌رسانی خواهد شد.»

تصمیم ضد تورمی بانک مرکزی ژاپن

بانک مرکزی ژاپن، روز سه‌شنبه، نرخ بهره را به بالاترین حد خود در ۳۱ سال گذشته افزایش داد و گام مهم دیگری در عادی‌سازی سیاست پولی برداشت، زیرا بر مهار فشارهای قیمتی مرتبط با شوک انرژی ناشی از جنگ تحمیلی علیه ایران متمرکز شده است. این افزایش اولین افزایش از دسامبر گذشته بود و بانک مرکزی ژاپن را با سایر بانک‌های مرکزی که به سمت سیاست‌های سختگیرانه‌تر برای مبارزه با تورم روی آورده‌اند، از جمله بانک مرکزی اروپا، همسو می‌کند. شینیچی اوچیدا، معاون رییس کل بانک مرکزی ژاپن، با اشاره به تفاهم‌نامه اخیر ایران و امریکا، آن را اقدامی خوشایند توصیف کرد، اما به خطرات تورمی مداوم اشاره کرد. اوچیدا در کنفرانس خبری که به نمایندگی از کازوئو اوئدا، رییس کل بانک مرکزی که به دلیل درمان پزشکی در جلسه حضور نداشت، برگزار کرد، گفت: «در مقایسه با جلسه قبلی، خطر وخامت شدید اقتصاد کاهش یافته است. از سوی دیگر، افزایش قیمت‌ها در حال گسترش است و این خطر وجود دارد که تورم اساسی ممکن است از هدف ما منحرف شود.» در اقدامی که بازار به‌طور گسترده پیش‌بینی کرده بود، بانک مرکزی ژاپن تصمیم گرفت نرخ بهره کوتاه‌مدت خود را از ۰.۷۵ درصد، به یک درصد افزایش دهد و هزینه‌های استقراض را به سطوحی برساند که از سال ۱۹۹۵ تاکنون بی‌سابقه بوده است. بانک مرکزی ژاپن در بیانیه‌ای اعلام کرد: «با توجه به اینکه انتظارات تورمی میان‌مدت و بلندمدت نیز همچنان در حال افزایش است، خطر انحراف تورم اساسی از هدف قیمتی ما وجود دارد.» هیروفومی سوزوکی، استراتژیست ارشد فارکس در گروه بانکی اس‌ام‌بی‌سی گفت: «بانک مرکزی ژاپن احتمالا به افزایش نرخ بهره با سرعت تدریجی تقریبا هر شش ماه تا یک سال یک بار ادامه خواهد داد.» شاخص نیکی ۲۲۵ بازار سهام ژاپن پس از اعلام این خبر، تا یک درصد جهش کرد و رکورد جدیدی را بالای ۷۰ هزار واحد ثبت کرد. ین ژاپن قبل از اینکه به ۱۶۰.۲۹ ین در برابر هر دلار برسد، برای مدت کوتاهی افزایش یافت و در حدود خط ۱۶۰ نوسان کرد که احتمال مداخله ارزی را افزایش می‌دهد. بانک مرکزی ژاپن همچنین تصمیم گرفت برنامه کاهش تدریجی اوراق قرضه خود را از آوریل سال آینده متوقف کند و به خرید تقریبا ۲ تریلیون ین (۱۲.۵ میلیارد دلار) اوراق قرضه دولتی ژاپن در ماه ادامه دهد. این بانک رویه خود را برای بررسی طرح کاهش تدریجی اوراق قرضه خود در هر سال متوقف خواهد کرد، اما آماده است تا در صورت لزوم در جلسات سیاست‌گذاری آینده، سرعت خریدها را اصلاح کند.